

Sygn. akt III CZ 57/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa "M. G." sp. z o.o. z siedzibą w K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Okręgowemu w K. i Skarbowi
Państwa - Dyrektorowi Izby Celnej w K.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 stycznia 2015 r.,
zażalenia strony pozwanej na wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 3 października 2014 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok, pozostawiając orzeczenie
o kosztach postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącemu
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Strona powodowa- „M. G.” spółka z o.o. w K. domagała się zasądzenia od Skarbu Państwa - Prokuratury Rejonowej w K. i Naczelnika Urzędu Celnego w K. kwoty 50.960 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem naprawienia szkody powstałej w wyniku zatrzymania na okres 112 dni przez pozwany Urząd Celny automatów do gier o niskich wygranych stanowiących własność powoda. Sąd Rejonowy w K. ustalił, że powód prowadzi działalność gospodarczą polegającą między innymi na organizowaniu gier na automatach o niskich wygranych. W dniu 17 grudnia 2009 r. funkcjonariusze Urzędu Celnego w K. na skutek podejrzeń co do zgodności działania automatów z przepisami ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych dokonali zatrzymania tych urządzeń, co zostało zatwierdzone postanowieniem Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 21 grudnia 2009 roku, uchylonym następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 2 marca 2010 roku na skutek zażalenia Spółki z uwagi na uchybienia formalne postanowienia Prokuratora. Zatrzymane automaty zwrócono powodowej Spółce. W lipcu 2010 roku Prokuratura Apelacyjna zażądała wydania przez powoda opisanych wyżej automatów do gier w związku z podejrzaniem popełnienia przez Spółkę przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s. i prowadzonym w tej sprawie postępowaniem karnym, które nadal się toczy. W tej sytuacji powód nie wykazał, zdaniem Sądu Rejonowego, przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej za szkodę wynikającą z niemożności eksploataowania przez powoda automatów przez okres 112 dni, co skutkowało oddaleniem powództwa wyrokiem z dnia 26 marca 2012 r. Sąd Okręgowy w K. dzieląc to stanowisko oddalił apelację powoda. Orzeczenie to zostało uchylone wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014 r. (III CSK 173/13) uwzględniającym skargę kasacyjną powoda.

Po ponownym rozpoznaniu apelacji powoda Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 3 października 2014 roku uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w K. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego i kasacyjnego motywując to rozstrzygnięcie koniecznością przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

W zażaleniu wniesionym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. strona pozwana zarzuciła naruszenie 386 § 4 k.p.c. i wniosła o uchylenie opisanego wyżej wyroku. Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

W świetle art. 394¹ § 1¹ k.p.c. obowiązującego od dnia 3 maja 2012 r. na podstawie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 233, poz. 1381), w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego. Przewidziane w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenie jest środkiem prawnym umożliwiającym zakwestionowanie prawidłowości uchylenia przez Sąd Odwoławczy wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Ocenie Sądu Najwyższego może być więc poddany jedynie ewentualny błąd tego Sądu przy kwalifikowaniu określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej powołanej podstawie orzeczenia kasatoryjnego. Ustawowe przesłanki uchylenia orzeczenia Sądu pierwszej instancji zostały w art. 386 § 4 k.p.c. zakreślone wąsko, stąd w przypadku wniesienia zażalenia kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do skontrolowania, czy istotnie doszło do nierozpoznania istoty sprawy lub też czy faktycznie wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Sąd Okręgowy powołał się na istnienie tej ostatniej przesłanki, podzielić jednak należy zarzut żalącego, że w niniejszej sprawie przesłanka ta nie wystąpiła. Nie wynika to nawet z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, gdzie mowa jest o ewentualnej potrzebie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego, stąd brak było w istocie podstaw do uchylenia przez Sąd Odwoławczy wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Przypomnieć trzeba, że w aktualnie obowiązującym modelu postępowania apelacyjnego sąd drugiej instancji, wskutek zaskarżenia apelacją wyroku sądu pierwszej instancji, rozpoznaje sprawę na nowo, merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych oraz samodzielnie stosuje prawo materialne (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07- zasady prawnej, OSNC 2008, nr 6, poz. 55). Wobec zamieszczenia w § 4 art. 386 k.p.c. określenia „tylko w razie”, wniesienie apelacji ma przede wszystkim doprowadzić do wydania -

typowego dla systemu apelacji - orzeczenia reformatoryjnego, wyjątkowo natomiast do orzeczenia uchylającego zaskarżony wyrok (orzeczenia o charakterze kasatoryjnym). Zredukowana do minimum funkcja kasacyjna sądu drugiej instancji jest wykładnikiem rozpoznawczego charakteru apelacji jako środka odwoławczego od wyroków sądów pierwszej instancji.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. orzeczono jak w sentencji.